

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 36

Kuntien yhteisen jätestrategian toteutuminen kaudella 2019-2023

TRE:4162/00.01.03/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Anu Toppila

Valmistelijan yhteystiedot

Jätehuoltopäällikkö Anu Toppila, puh. 040 806 3362, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Anu Toppila, Jätehuoltopäällikkö

Päätösehdotus

Kuntien yhteisen jätestrategian toteutuminen merkitään tiedoksi.

Perustelut

Alueellinen jätehuoltolautakunta hyväksyi 11.9.2019 § 41 kuntien yhteisen jätestrategian vuoteen 2025. Jätestrategiassa määritellään yhteisesti toteutettavan jätehuollon yhteinen visio, päämäärät ja tavoitetila, jotta jätehuoltoa voidaan kehittää suunnitellusti ja pitkäjänteisesti koko toimialueella. Jätestrategia on kunnille myös väline ohjata kuntien omistamaa jäteyhtiötä, Pirkanmaan Jätehuolto Oy:tä.

Jätestrategiassa on asetettu vuoteen 2025 seuraava visio: Ympäristölle ja asukkaalle parasta jätehuoltoa. Vision toteuttamiseksi jätestrategiassa on määritelty kehittämistavoitteita ja -toimenpiteitä kolmen asiakokonaisuuden alle:

- Ympäristöhyödyt varmistuen,
- Asukas huomioiden ja
- Yhteistyöllä onnistuen.

Tavoitteiden toteuttamiseksi jätestrategiassa on vastuutettu toimenpiteitä kunnallisille toimijoille, mm. kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille, vesilaitoksille, jätehuoltoviranomaiselle ja Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle. Näiden tehtävänä on ollut toteuttaa vastuulleen kuuluvia toimenpiteitä strategiakaudella.

Jätestrategian toteutumisen arviointi

Jätestrategian hyväksymisen yhteydessä on päätetty, että jätehuoltolautakunta seuraa jätestrategian toteutumista ja raportoi siitä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

toimialueensa kunnille. Jätehuoltolautakunnan vuoden 2023 talousarviossa on päätetty, että kyseisen toimintavuoden aikana toteutetaan laajempi tarkastelu siitä, miten jätestrategiaan asetettuja tavoitteita on tähän mennessä saavutettu ja miten strategiaan sisältyviä toimenpiteitä on edistetty. Lisäksi tarkastelun yhteydessä käydään läpi, mitä toimenpiteitä on edelleen toteuttamatta ja laaditaan suunnitelma niiden toteuttamiseksi.

Jätehuollon yksikkö sekä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n edustajat ovat laatineet yhteistyössä liitteenä olevan raportin jätestrategian toteutumisesta. Raportissa on kuvattu asiakokonaisuuksittain yhteenveto tavoitteiden tämänhetkisestä tilanteesta ja toimenpiteiden toteutumisesta. Lisäksi raportissa on esitetty jätestrategiassa asetettujen seurantamittareiden kehittyminen jätestrategiakaudella.

Ympäristöhyötyjä koskevien tavoitteiden toteutumisen tilanne

Kiertotalouden edistämistä ja jätteen synnyn ehkäisyä koskevassa tavoitteessa on onnistuttu osittain. Osassa toimialueen kuntia jätteen synnyn ehkäisy tai vastaavat kiertotaloutta edistävät seikat on sisällytetty kunnan hankintaohjeisiin, mutta kattavaa tietoa koko toimialueen osalta ei kuitenkaan ole saatavilla. Kiertotalouden edistämistä ja siten myös jätteen synnyn ehkäisyä koskevan työn tulisikin olla aiempaa paremmin vastuutettu, koska vastuut jakautuvat tällä hetkellä monille eri tahoille. Tilanne kuitenkin parantunee tulevina vuosina, koska kiertotalouden edistämiseen on varattu toimialueella aiempaa enemmän resursseja eri toimijoilla. Kunnat voivat myös osallistua vuoden 2023 lopussa valmistuvaan Kiertotalouden Green Deal -sitoumukseen.

Bio- ja pakkausjätteiden keräysasteen nostamisessa on onnistuttu osittain. Jätehuoltomääräykset on uudistettu jätteiden lajittelun tehostamiseksi, minkä myötä bio- ja pakkausjätteiden kiinteistöittäinen keräys on laajentunut aiemmasta merkittävästi. Muutosten toimeenpano on kuitenkin edelleen käynnissä jatkuen vuoden 2023 loppuun. Tämän vuoksi vuosien 2019–2022 bio- ja pakkausjätteiden keräystilastoissa on nähtävissä vasta hienoista nousua. Myöskään sekajätteen koostumuksessa ei ole vielä nähtävissä laajentuneen erilliskeräyksen vaikutuksia. Tulevina vuosina erilliskeräyksen laajentumisen ohella onkin kiinnitettävä erityistä huomiota jätteiden lajittelutehokkuuden parantamiseen mm. jätetaksan hintaohjauksen ja jäteneuvonnan avulla.

Jätehuollon ilmasto- ja ympäristövaikutusten vähentämistä koskeva tavoite on toteutunut hyvin. Pirkanmaan Jätehuolto on tehnyt useita toimenpiteitä jätehuollon ilmastovaikutusten vähentämiseksi. Jätekuljetuksissa on siirrytty enenevässä määrin biokaasun käyttöön, mikä on vähentänyt kuljetusten aiheuttamia päästöjä. Myös jätteenkäsittelyn aiheuttamat päästöt ovat vähentyneet ja esimerkiksi biojätteen käsittely on siirtynyt uuteen biolaitokseen. Lisäksi alueella on otettu käyttöön uusi jätteenkeräysmenetelmä, lähikeräysjärjestelmä, jätehuollon ilmastovaikutusten vähentämiseksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asukkaan huomioimista koskevien tavoitteiden toteutumisen tilanne

Joustavia, laadukkaita ja monipuolisia jätehuoltopalveluja koskeva tavoite on toteutunut kohtuullisesti, mikä näkyy mm. Pirkanmaan Jätehuoltoa koskevan asukastyytyväisyyden kasvuna. Jäteyhtiö on toteuttanut palveluverkoston kattavuutta koskevan selvityksen jäteasemien osalta. Palvelujen kattavuutta ja saavutettavuutta on kuitenkin tarkoitus selvittää myös muiden palvelujen osalta: Jätehuollon palvelutaso on tarkoitus määritellä vuoden 2024 aikana, lisäksi ekopisteverkoston kattavuutta on tarkoitus tutkia vuosien 2023-2024 aikana sen jälkeen, kun kierrätettävien jätteiden erilliskeräyksen laajentuminen on toteutettu jätehuoltomääräysten toimeenpanon vuoksi. Valmistelutyö kiinteistökohtaisten jätteenkeräysalueiden laajentamiseksi on myös parhaillaan käynnissä.

Sähköisiä palveluja on parannettu jätestrategiakaudella sekä jätehuoltoviranomaisessa että jäteyhtiössä. Tämä on näkynyt esimerkiksi jätehuoltoviranomaisessa poikkeamishakemusten käsittelyaikojen lyhentymisenä.

Jätehuoltoon liittymisvelvoitteen seurantaan koskeva tavoite on toteutunut pääasiassa hyvin. Liittymisvelvollisuuden toteutumista seurataan jätehuoltoviranomaisessa vakiintuneesti ja tämä näkyy jätehuoltoon liittyneiden kiinteistöjen määrän kasvuna. Saostus- ja umpisäiliölietteiden seurantaan on saatu luotua toimintamallit, mutta seurantatyön vakiinnuttaminen osaksi päivittäistä työtä vaatii edelleen toimenpiteitä. Jätehuoltoviranomainen on kehittänyt uuden paikkatietopohjaisen jätteenkuljetusrekisterin vuosien 2022–2023 aikana, mikä myös edesauttaa jätehuollon seurantatyön tehokasta toteuttamista.

Tiedotusta ja neuvontaa koskeva tavoite on toteutunut hyvin. Pirkanmaan Jätehuolto on käyttänyt monipuolisesti erilaisia viestintätapoja ja -kanavia tavoittaakseen asukkaat laajasti jätetiedotuksessa ja -neuvonnassa. Vuosittain tehtävän jätehuoltotutkimuksen tulokset osoittavat, että asukkaiden kiinnostus jätteiden lajittelua kohtaan on noussut ja jätestrategian tavoite näiltä osin on toteutunut.

Yhteistyötä koskevien tavoitteiden toteutumisen tilanne

Kaikki yhteistyölle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet pääosin hyvin. Jätestrategiakauden aikana jätehuoltoviranomaisen, jäteyhtiön ja muiden kuntien keskeisten sidosryhmien välistä yhteistyötä on kehitetty suunnitellusti. Eri toimijoiden väliseen yhteistyöhön on saatu luotua sujuvat ja tehokkaat toimintamallit. Yhteistyötä on ylläpidetty säännöllisillä jätehuollon kehittämispalaverilla kuntien, Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n ja jätehuoltoviranomaisen kesken. Lisäksi jätehuollon yhteistoiminta-alueen kuntajohdon sekä jätehuollon valvojien kanssa on tavattu säännöllisesti. Yhteistyötä on myös laajennettu uusiin sidosryhmiin kuten esimerkiksi kuntien rakennusvalvontaan ja maankäytön suunnitteluun sekä kuntakiinteistöistä vastaaviin. Jatkossa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

yhteistyötä on kehitettävä edelleen uusiin sidosryhmiin kuten kuntien vesilaitoksiin sekä toimialueen kuntapäätäjiin.

Tiedoksi

Toimialueen kunnat

Liitteet

1 Liite Jätela 6.9.2023 Raportti kuntien yhteisen jätestrategian toteutumisesta

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 12.9.2023 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 11.9.2023

Tampere
11.09.2023

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§36

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työsopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)